

## **Supraviețuirea globală a carcinoamelor periampulare rezecabile poate fi corelată cu expresiile ridicate ale markerilor p53 și ki 67?**

Delia Rusu-Andriesi<sup>1</sup>, Ana Maria Trofin<sup>1,2</sup>, Mihai Zabara<sup>1,2</sup>, Nutu Vlad<sup>1,2</sup>, Ciprian Vasiluta<sup>2</sup>, Alin Vasilescu<sup>1,2</sup>, Mihaela Blaj<sup>1,3</sup>, Irene Spiridon<sup>1</sup>, Ramona Cadar<sup>2</sup>, Oana Lovin<sup>3</sup>, Felicia Crumpei<sup>2</sup>, Eugen Tarcoveanu<sup>2</sup>, Corina Lupascu-Ursulescu<sup>1</sup>, Cristian Lupascu<sup>1,2</sup>

<sup>1</sup>“Grigore T. Popa” University of Medicine and Pharmacy, Iasi, Romania

<sup>2</sup>Department of Surgery, “St. Spiridon” Emergency Hospital, Iasi, Romania

<sup>3</sup>Department of Anesthesiology and Intensive Care, “St. Spiridon” Emergency Hospital, Iasi, Romania

### **Rezumat**

*Introducere:* Carcinoamele periampulare reprezintă un grup de tumori ce se dezvoltă într-o regiune complexă, formată din diferite structuri anatomice. Cel mai frecvent tip histologic al carcinoamelor periampulare este adenocarcinomul. Adenocarcinoamele periampulare de tip pancreatic au cel mai sumbru prognostic. Markerii imunohistochimici, precum ki-67 și p53, pot fi utilizați în predicția supraviețuirii.

*Material și metodă:* au fost selectați pacienții cu adenocarcinoame periampulare de tip intestinal sau biliopancreatic, cu tumori rezecabile și au fost realizate marcaje imunohistochimice pentru markerii ki-67 și p53. Supraviețuirea a fost analizată în funcție de expresia markerilor imunohistochimici, stadializarea TNM, diferențierea tumorală și invazia perineurală.

*Rezultate:* 67 de pacienți au fost incluși în studiu. Mediana supraviețuirii pe întreg lotul de studiu a fost de 12 luni, cu o rată de supraviețuire la 2 ani de 25%. Rata de proliferare tumorală crescută (ki-67 peste 80%) a avut o asociere semnificativă cu scăderea supraviețuirii (o mediană a supraviețuirii de 3 luni versus 17 luni pentru grupul de pacienți cu ki-67 mai mic de 80%). Creșterea expresiei proteinei p53 s-a asociat cu o scădere a supraviețuirii. Supraviețuirea scăzută s-a asociat cu tumorile slab diferențiate și statusul limfoganglionar.

*Concluzii:* expresiile markerilor imunohistochimici ki-67 și p53 pot fi utilizați ca factori de prognostic și predictivi ai supraviețuirii pentru pacienții cu adenocarcinoame periampulare rezecabile.

**Cuvinte cheie:** adenocarcinoame periampulare, p53, ki 67, supraviețuire, prognostic